

M12

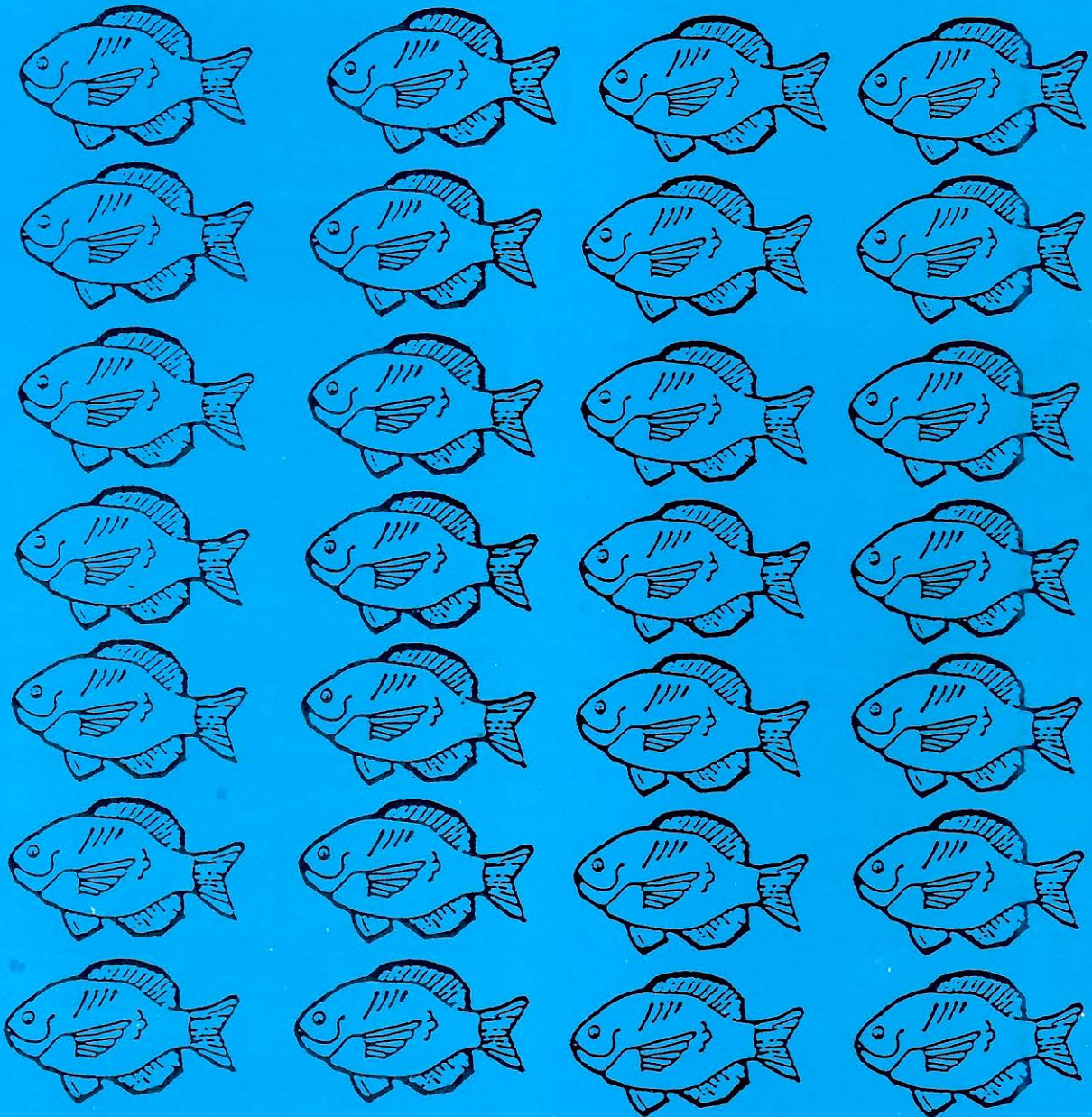
ការចិញ្ចឹមត្រីឱ្យមានសុខភាពល្អ

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ការបោះពុម្ពលើកទី១ - ១៩៩៦

Raising Healthy Fish in Cambodia

First Edition - 1996

ការចិញ្ចឹមត្រីឱ្យមានសុខភាពល្អនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ការបោះពុម្ពលើកទី១ - ១៩៩៦

Raising Healthy Fish in Cambodia First Edition - 1996

យកលំនាំតាម

Raising Healthy Fish Under Primitive Condition

និពន្ធដោយ Lydia A. Brown និងអ្នកដទៃទៀត

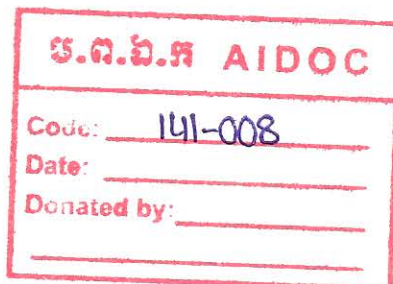
សំរាប់

Christian Veterinary Mission of World Concern

បោះពុម្ពដោយ : ទីប្រឹក្សាដើម្បីការហ្វឹកហ្វឺន (Target Training Consultants)
P.O. Box 2311,
Phnom Penh 3
Cambodia

ផ្តល់មូលនិធិដោយ : ស្ថានទូតអូស្ត្រាលីប្រចាំនៅប្រទេសកម្ពុជា

មាតិកាអត្ថបទ

ទំព័រ

ជំពូក្រាវ ប្រវត្តិដើម.....១

ជំពូក្រាវ គុណភាពទឹក.....៥

ជំពូក្រាវ សំភារៈ.....១៩

ជំពូក្រាវ សារធាតុចិញ្ចឹម.....២៧

ជំពូក្រាវ ការគ្រប់គ្រងជាមូលដ្ឋាន.....៣៩

ជំពូក្រាវ ការគ្រប់គ្រងសុខភាពត្រី.....៥៩

ជំពូក្រាវ សេដ្ឋកិច្ច.....៧២

បុព្វកថា

កូនសៀវភៅនេះត្រូវបានបកប្រែពីសៀវភៅដែលមានចំណងជើងថា “ការចិញ្ចឹមត្រីអោយមានសុខភាពល្អក្រោមលក្ខណ៍ដែលមានការថែរក្សាតិចតួច” ដែលនិពន្ធឡើងដោយលោក Lydia A. Brown និងអ្នកដទៃទៀតនិងបោះពុម្ពដោយ Christian Veterinary Mission of World Concern, PO Box 33000, Seattle, Washington, USA ។

អ្នកបោះពុម្ពសៀវភៅភាសាខ្មែរនេះ សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះព័ត៌មានដ៏មានតំលៃដែលបានផ្តល់ដោយអ្នកនិពន្ធនិងសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះសណ្ឋានចិត្តរបស់អង្គការ World Concern ដែលបានអនុញ្ញាតិអោយយើងធ្វើការកែសំរួលសៀវភៅនេះឱ្យខុសពីលក្ខណៈដើមខ្លះ ដោយពុំចាំបាច់មានការអនុញ្ញាតិពីពួកគេ ។ ផ្នែកខ្លះនៃសៀវភៅនេះត្រូវបានធ្វើការផ្លាស់ប្តូរពីច្បាប់ដើមដើម្បីអោយត្រូវទៅនឹងស្ថានភាពនៃប្រទេសអាស៊ី ជាពិសេសប្រទេសកម្ពុជា ។

ជំពូកទី៩ (Additional Information) និងជំពូកទី១០ (Acknowledgement) នៃច្បាប់ដើមត្រូវបានលប់ចោលនៅក្នុងការបោះពុម្ពនេះ ។ ជំពូកផ្សេងទៀតនៃច្បាប់ដើម ភាគច្រើនត្រូវបានរក្សាទុកឱ្យនៅដដែលដោយគ្មានការផ្លាស់ប្តូរ ។ រូបភាពទាំងអស់ត្រូវបានចំឡងចេញពីច្បាប់ដើម ។

វាប្រហែលជានឹងពុំមានអ្នកអាននៅក្រៅប្រទេសកម្ពុជាទេ ព្រោះថាការបោះពុម្ពនេះធ្វើឡើងជាភាសាខ្មែរ ដូច្នេះអ្នកបោះពុម្ពសៀវភៅនេះសុំសិទ្ធក្នុងការដាក់ចំណងជើងថ្មីគឺ (ការចិញ្ចឹមត្រីឱ្យមានសុខភាពល្អក្នុងប្រទេសកម្ពុជា) ។

ការបកប្រែភាសាអង់គ្លេសទៅជាភាសាខ្មែរធ្វើឡើងដោយលោក ខៀវ សុផ្ញី និងវាយកុំព្យូទ័រដោយលោក ប្រាក់ គា អ្នកដែលទើបតែបានបញ្ចប់ការសិក្សាពីសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម ។ ការបកប្រែនេះត្រូវបានពិនិត្យនិងផ្ទៀងផ្ទាត់ដោយលោក លឹម វណ្ណៈ និងលោកស្រី ធីន ណារីវៈ មកពីក្រុមបំបាក់បំប៉នការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៃក្រសួងកសិកម្ម

ក្រុមប្រមាញ់និងនេសាទនៅរដ្ឋធានីភ្នំពេញ ។

សៀវភៅនេះត្រូវបានបោះពុម្ពចំនួន ៥០០ច្បាប់ដោយសិក្ខាកាមនៃមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាល
វិជ្ជាជីវៈ Don Bosco នៅជាយក្រុងភ្នំពេញ ។

ការផលិតសៀវភៅនេះអាចសំរេចបាន ដោយសារមានការផ្តល់មូលនិធិដោយស្ថានទូតអូស្ត្រាលី
ប្រចាំនៅប្រទេសកម្ពុជា ដែលទទួលស្គាល់នូវតំលៃនៃការបោះពុម្ពសៀវភៅនេះជាកាសាខ្មែរ
ព្រោះជាព័ត៌មានបោះពុម្ពស្តីពីបច្ចេកវិជ្ជាសមស្របសំរាប់វិស័យកសិកម្ម ។

សៀវភៅទាំងនេះនឹងត្រូវចែកចាយដោយឥតគិតថ្លៃដល់មន្ត្រីរាជការនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិ
កម្ម, សាលាកសិកម្មកំពង់ចាម, សាលាកសិកម្មព្រៃកលាប និងដល់អ្នកផ្សព្វផ្សាយ , អ្នក
បច្ចេកទេសនិងគ្រូបង្ហាត់នៃក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទ ដែលធ្វើការជាមួយកសិករ
ជាមួយស្ត្រីជនបទនិងនិស្សិតកសិកម្មនៅក្នុងខេត្តទាំង២២នៃប្រទេសកម្ពុជា ។

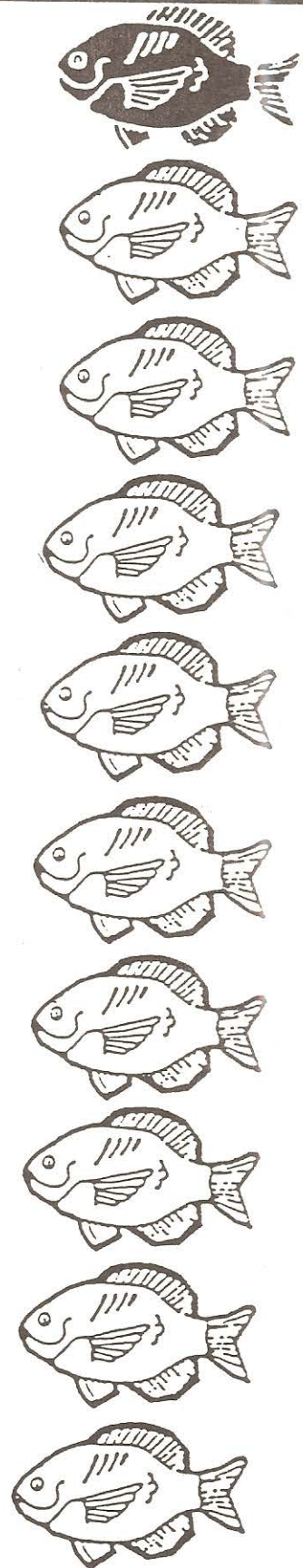
អ្នកបោះពុម្ពសៀវភៅ-ទីប្រឹក្សាដើម្បីការហ្វឹកហ្វឺន (Target Training Consultants) ដែលជាអ្នក
បោះពុម្ពផ្សាយសង្ឃឹមថា សៀវភៅនេះនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីជួយកសិករក្នុងការបង្កើតមុខ
របរចិញ្ចឹមត្រីអោយបានជោគជ័យដើម្បីបង្កើនចំណីអាហារនិងប្រាក់ចំណូលដល់គ្រួសារពួកគេ ។

អ្នកបោះពុម្ពផ្សាយសូមថ្លែងអំណរគុណដល់អ្នកទាំងឡាយដែលជាប់ទាក់ទងនឹងការចងក្រងសៀវ
ភៅនេះ ។ ប្រសិនបើមានកំហុសវិស័យណាមួយដើម្បីកែលម្អសៀវភៅនេះ យើងខ្ញុំរីករាយ
ប្រសិនបើអ្នកមានទាំងអស់អាចសរសេរមកប្រាប់ឱ្យយើងបានដឹងជាកាសាអង់គ្លេសវិជ្ជាជីវៈ
ក៏បានមកកាន់ :

ទីប្រឹក្សាដើម្បីការហ្វឹកហ្វឺន (Target Training Consultants)
P.O. Box 2311
Phnom Penh 3
Cambodia

ជំពូក ១

ប្រវត្តិដើម
លំនាំដើម

ប្រវត្តិដើម

សៀវភៅនេះបានរៀបចំឡើងដោយ Christian Veterinary Mission ទុកសំរាប់អ្នកដែលធ្វើការនៅក្នុងតំបន់ដែលមានប្រភពព័ត៌មាននិងអ្នកជំនួយការមានកំនត់ ។ គោលបំណងចម្បងគឺផ្តល់នូវការជ្រើសរើសគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋានដែលអ្នកចិញ្ចឹមត្រីអាចទទួលយកដើម្បីជាជំនួយសំរាប់ជំនះរាល់បណ្តាបញ្ហាចិញ្ចឹមសត្វដែលកើតមានជានិច្ចជាកាល ។

នៅពេលដែលការងារវារីវប្បកម្មត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងទូលំទូលាយក្នុងពិភពលោក យើងបានលើកឧទាហរណ៍ជាច្រើននៅកន្លែង ដែលការអនុវត្តន៍ការចិញ្ចឹមសត្វត្រូវបានគេយកទៅប្រើនៅក្នុងប្រទេសមួយចំនួន ។ យើងសង្ឃឹមថាបន្ទាប់ពីការអានសៀវភៅនេះយ៉ាងល្អិតល្អន់ យ៉ាងហោចណាស់ក៏អ្នកចិញ្ចឹមត្រីផ្ទាល់អាចនឹងទទួលបាននូវគំនិតមួយចំនួន ដែលមានប្រយោជន៍សំរាប់ពួកគេដែរ ។

រាល់បណ្តាគំនិតទាំងអស់ដែលមានក្នុងសៀវភៅនេះអាចជួយកសិករនៅពេលដែលពួកគេប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងនេះដោយធ្វើការថ្លឹងថ្លែងទៅតាមលក្ខខ័ណ្ឌក្នុងស្រុកនិងដោយវិធីសាស្ត្រសាមញ្ញក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា ។

នៅទីបញ្ចប់សៀវភៅនេះបានផ្តល់ឱកាសអោយអ្នកនិពន្ធសិក្សាអំពីប្រភេទខុសៗគ្នានៃវារីវប្បកម្ម។ ផ្ទុយមកវិញអ្នកអានដែលបានផ្តល់នូវព័ត៌មានដែលត្រូវបានសំណូមពរក្នុងផ្នែកទី៩ នឹងផ្តល់វិភាគទានក្នុងការប្រមូលចងក្រងព័ត៌មាន លំអិតជាច្រើនទៀតពីការអនុវត្តន៍វារីវប្បកម្មជាក់លាក់នៅក្នុងបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗគ្នា ។

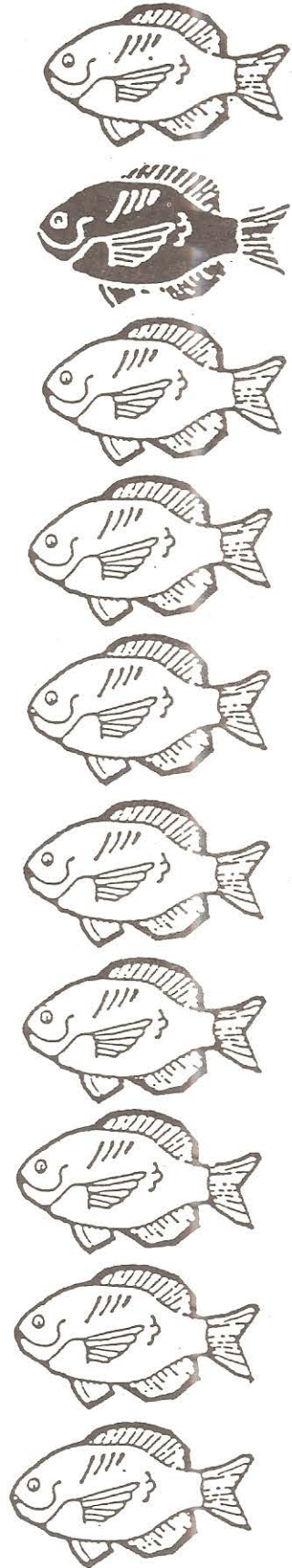
លំនាំដើម

ត្រីទាំងអស់មានប្រមាណជា ២៥.០០០ប្រភេទ ។ ត្រីរាប់រយប្រភេទត្រូវបានគេនេសាទសំរាប់ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងច្រើនប្រភេទទៀតសំរាប់ប្រើប្រាស់របស់មនុស្សជាតិ ។ សត្វដែលរស់នៅក្នុងទឹកមួយចំនួនក្រៅពីត្រី ដូចជា, បង្កា, ក្តាមនិងពពួកខ្យងក៏អាចចិញ្ចឹមបានដែរ ។ សត្វដែលរស់នៅក្នុងទឹក អាចរស់នៅបានក្នុងសីតុណ្ហភាពចាប់ពីក្រោមចំនុចកំណក ៩០ អង្សាហ្វារិនហៃ ។ ពួកគេអាចរស់នៅក្នុងទឹកដែល មានកំហាប់អំបិលខុសៗគ្នា ហើយពួកគេក៏អាចរស់នៅបានយ៉ាងយូរក្នុងមជ្ឈដ្ឋានដែលគ្មានវារីជីវសាស្ត្រ ។ ប្រពន្ធផលិតកម្មអាស្រ័យទៅតាមតំរូវការរបស់ប្រភេទត្រីនីមួយៗ ។ អត្ថប្រយោជន៍ដ៏ចំបងនៃការចិញ្ចឹមត្រីគឺ ការផលិតប្រូតេអ៊ីនពីពពួកសត្វទឹកខ្ពស់ជាងពីសត្វពាហនៈ, ជ្រូក ឬដំណាំផ្សេងៗទៀត ។ វាក៏អាចធ្វើវារីវប្បកម្មចំរុះជាមួយសត្វនិងរុក្ខជាតិផ្សេងៗទៀតដែរ ។ ការធ្វើវារីវប្បកម្មចំរុះនេះអាចនាំមកនូវថវិការបន្ថែមទៀតសំរាប់កសិករនិងគ្រួសាររបស់គេឬអាចផ្តល់នូវជាតិប្រូតេអ៊ីនបន្ថែមទៀត ។

ដោយធ្វើការជ្រើសរើសត្រីយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ននៅកន្លែងដែលមានលក្ខខណ្ឌទឹកល្អ កសិករម្នាក់អាចនឹងក្លាយជាអ្នកមានសមត្ថភាពច្រើន ហើយគាត់អាចនឹងកាត់បន្ថយការពឹងផ្អែកប្រភពធនធានពីខាងក្រៅបានទៀតផង ។ ជាធម្មតាត្រីមានតំលៃខ្ពស់នៅតាមជនបទនិងតាមទីផ្សារនៅទីក្រុង ហើយអ្នកគ្រប់គ្រងគំរោងចិញ្ចឹមត្រីម្នាក់អាចបង្កើនប្រាក់ចំណូលរបស់គេពី ២ ទៅ ៣ដង ។

ជំពូក ២

គុណភាពទឹក

គុណភាពទឹក

(Water Quality)

គុណភាពទឹកត្រូវកំណត់ដោយប្រភេទនិងសារធាតុដែលមាននៅក្នុងទឹក ។ ទឹកដែលមានគុណភាពល្អគឺជាទឹកដែលមានតុល្យភាពនៃធាតុគីមីសំរាប់ទ្រទ្រង់ការលូតលាស់របស់ត្រីហើយក៏ធ្វើឱ្យត្រីមានសុខភាពល្អដែរ ។ គុណភាពទឹកដែលមិនល្អអាចបណ្តាលអោយត្រីឈឺនិងងាប់បានយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ កត្តាសំខាន់ពីរដែលកំណត់គុណភាពទឹកក្នុងស្រះគឺប្រភពដើមនៃទឹកនិងអ្វីដែលកើតឡើងក្នុងទឹកពេលដែលមានទឹកនៅក្នុងស្រះ ។

ប្រភពទឹកស្រះ

